

З В І Т
про результати маркетингового дослідження на тему
«Академічна доброчесність
Львівського державного університету фізичної культури
ім. Івана Боберського»

Метою моніторингу є пропагування практичної цінності і важливості академічної доброчесності, виявлення основних проблем щодо формування принципів академічної доброчесності в Університеті.

*Опитування здійснювалося шляхом проведення **online-анкетування** за допомогою **Google form**.*

*Учасники анкетування – студенти денної та заочної форм навчання, які навчаються за ступенем вищої освіти **магістр**.*

*Всього опитано **10 студентів** за спеціальністю «Готельно-ресторанна справа».*

Університет популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Відповідно на питання «Як Ви розумієте поняття академічної доброчесності?» магістри вірно ідентифікують дане поняття, адже віднесли плагіат, списування та хабарництво до дій з якими бореться академічна доброчесність (рис. 1).

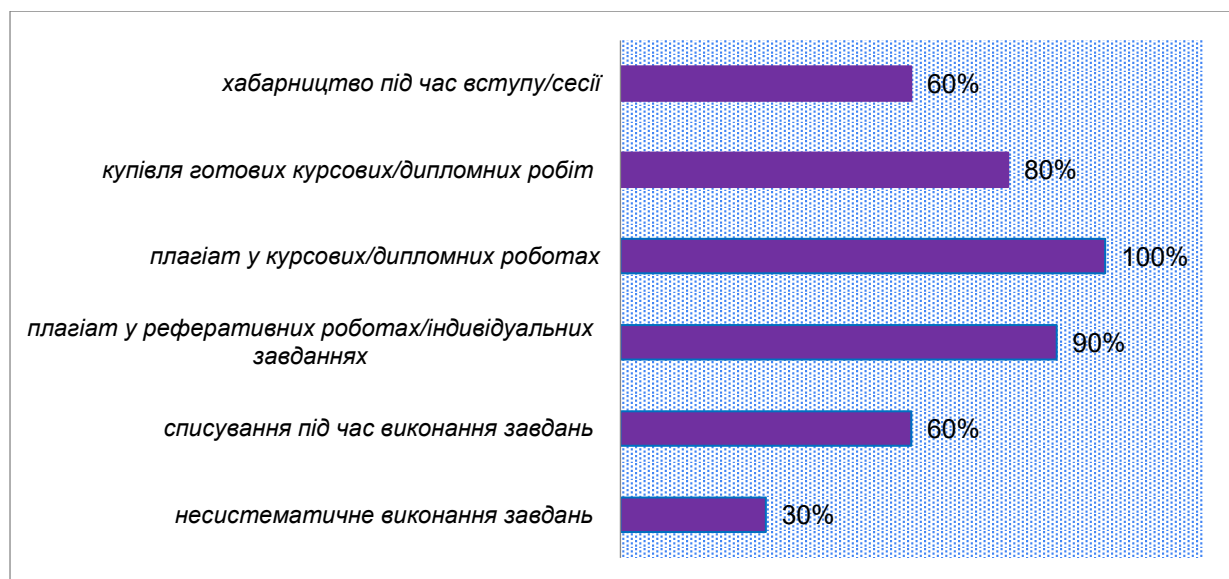

Рис.1. Розуміння академічної доброчесності

Відповідно до Закону України «Про освіту», академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Результати опитування вказують, що студенти правильно розуміють поняття академічної доброчесності, адже 60% обрали визначення академічної доброчесності як сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень (рис. 2).

Рис. 2. «Яке з наведених нижче визначень поняття академічна доброчесність Ви вважаєте найбільш вдалим?»

Сьогодні головним помічником студентів виступає Інтернет, що дає можливість швидко знайти інформацію на потрібну тему й використати її при підготовці будь-якого завдання. На жаль, студенти не усвідомлюють, що розвивають попит на послуги плагіату та крадіжку інтелектуальної власності. Саме тому, надзвичайно важливим є навчити студента правильно використовувати Інтернет-мережу, коректно застосовувати посилання на авторів, не порушуючи засад академічної доброчесності.

Плагіат, згідно з Законом України «Про авторське право і суміжні права», визначається як оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору. Тому одним із завдань опитування було дослідити, що відносять у тій чи більшій мірі респонденти до плагіату. Результати показали, що 100% студентів відносять використання чужих текстів (повне або часткове) без вказівки на авторство до плагіату. Це позитивна тенденція, адже перш ніж боротися із проблемою – її потрібно визнати (рис.3).

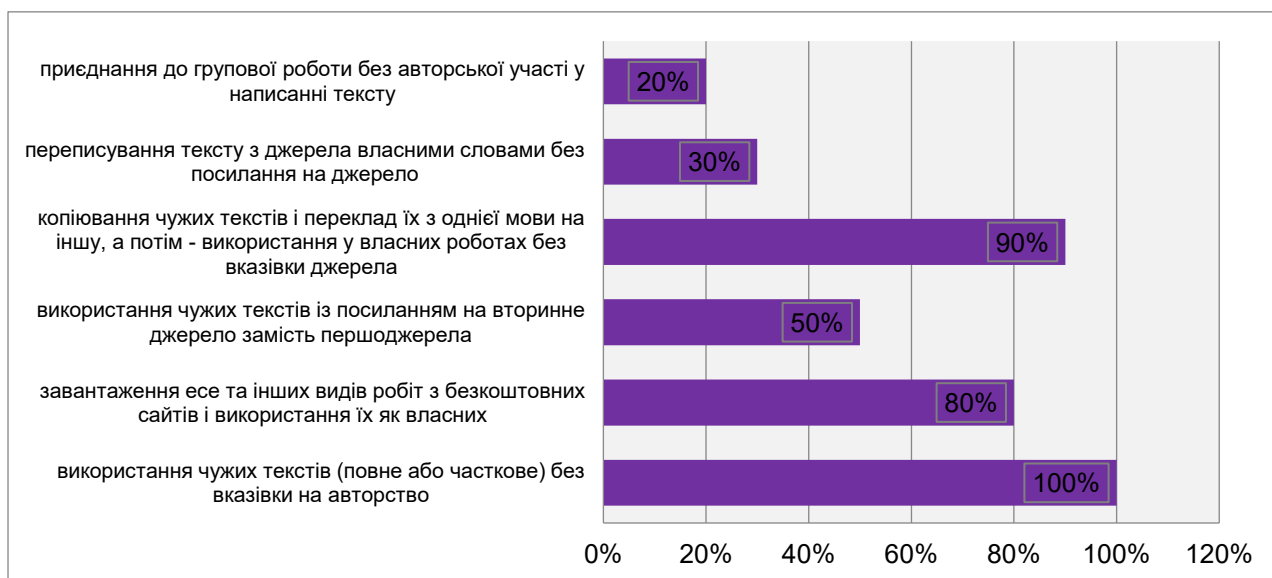

Рис.3. «Вкажіть, будь ласка, що з перерахованого нижче можна назвати плагіатом?»

На питання «Звідки Ви отримували інформацію про академічну доброчесність?» здобувачам пропонувалось обрати відповідь з переліку. Узагальнюючи надані варіанти відповіді на це питання, можна зробити висновок, що респонденти ознайомлені з принципами доброчесності, в більшій мірі вони дізнаються через проведення відкритих лекцій, презентацій, семінарів-тренінгів – 40%, в меншій мірі з Інтернет-джерел, соціальних мереж, офіційного сайту та депозитарію ЛДУФК та бесід з викладачами (рис. 4).

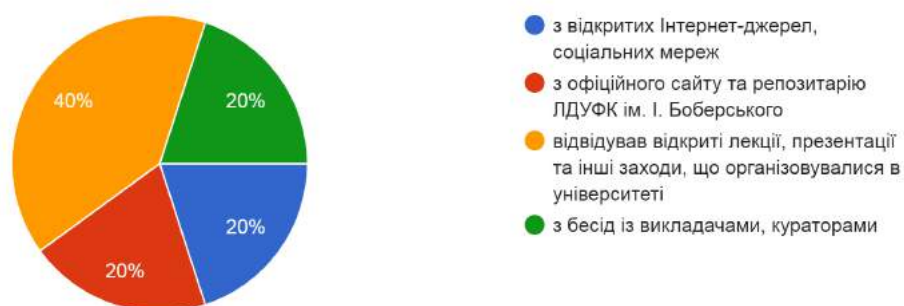

Рис.4. «Звідки Ви отримували інформацію про академічну доброчесність?»

Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Львівського державного університету фізичної культури ім. І.Боберського закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування викладачів та студентів Львівського державного університету фізичної культури ім. І.Боберського, регламентує порядок перевірки

наукових робіт працівників та представників інших організацій, а також кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр» і «магістр», які навчаються в Університеті, навчальних та навчально-методичних робіт його викладачів на дотримання академічної доброчесності та заходи попередження плагіату. Усі магістри спеціальності «Готельно-ресторанна справа» ознайомлені із Положенням Університету про академічну доброчесність та вважають, що прийняте положення вплине на якість навчання (рис. 5, 6).

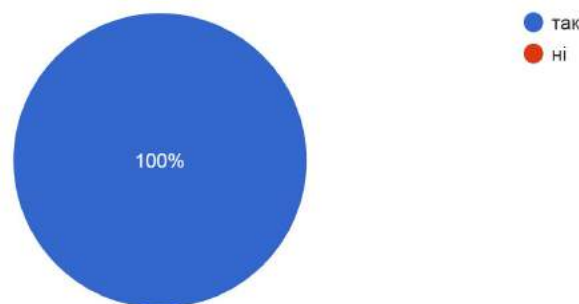

Рис. 5. «Чи ознайомлені Ви із змістом «Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Львівського державного університету фізичної культури ім. І.Боберського?»

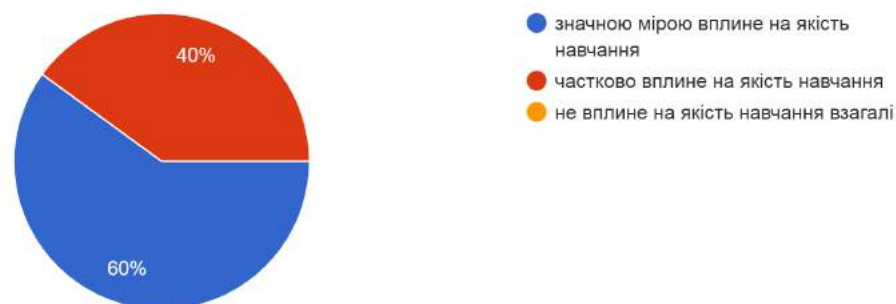

Рис. 6. «Як вплине прийняте Положення про академічну доброчесність в Університеті?»

Академічна нечесність великою мірою нівелює саму цінність освіти, сприяє фальсифікації вищої школи й тим самим зменшенню її внеску у суспільно-економічний розвиток країни загалом. Саме тому, важливим є питання дослідження застосування нечесної практики студентами під час навчання. Результати опитування свідчать, що 70% респондентів не вдавалися до таких практик та розуміють наслідки порушень академічної доброчесності, але варто звернути увагу, що 20% - мали досвід та 10% - частково вдавалися до нечесної практики під час навчання (рис.7, 8).

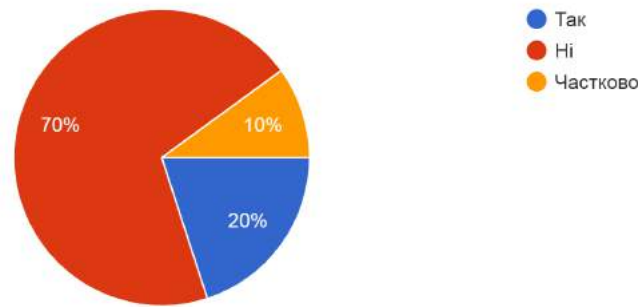

Рис. 7. «Чи доводилося Вам вдаватися до нечесних практик порушення академічної доброчесності під час навчання в Університеті?»

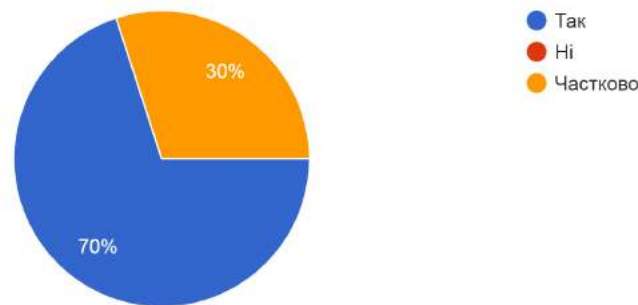

Рис. 8. «Чи відомо Вам про наслідки порушень академічної доброчесності, передбачені для здобувачів вищої освіти в Університеті?»

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Позитивною тенденцією є те, що студенти зацікавлені у дотриманні принципів та правил академічної доброчесності в Університеті (рис. 9).

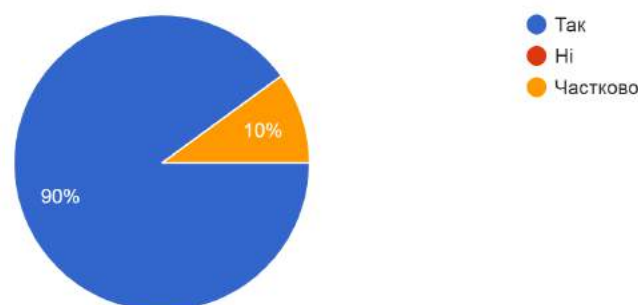

Рис. 9. Чи зацікавлені Ви дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності в Університеті?

Просування цінностей етики, академічної доброчесності в університетській спільноті вирішальним чином залежить від послідовних і довготривалих дій керівництва навчального закладу із донесення до студентів і викладачів важливості і цінності академічної доброчесності, від активної позиції студентів та викладачів, які мають бути рушієм у підготовці таких документів, від усвідомлення необхідності формувати позитивний імідж і репутацію закладу. Результати дослідження свідчать, що студентам необхідний інформаційний ресурс щодо більш ґрунтовної обізнаності про принципи академічної доброчесності (рис. 10).

Рис. 10. Чи доречними, на Вашу думку, є проведення дискусій, тренінгів, майстер-класів та інших заходів для популяризації академічної доброчесності з-поміж здобувачів вищої освіти?

Висновки:

1. Університет популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності, таким чином магістри вірно ідентифікують дане поняття, адже віднесли плагіат, списування та хабарництво до дій з якими бореться академічна доброчесність.

2. 100% студентів відносять використання чужих текстів (повне або часткове) без вказівки на авторство до плагіату.

3. Респонденти ознайомлені з принципами доброчесності, в більшій мірі вони дізнаються через проведення відкритих лекцій, презентацій, семінарів–тренінгів – 40%, в меншій мірі з Інтернет-джерел, соціальних мереж, офіційного сайту та депозитарію ЛДУФК та бесід з викладачами.

4. Усі магістри спеціальності «Готельно-ресторанна справа» ознайомлені із Положенням Університету про академічну доброчесність та вважають, що прийняте положення позитивно вплине на якість навчання.

5. 70% респондентів не вдавалися до нечесних практик та розуміють наслідки порушень академічної доброчесності, але варто звернути увагу, що 20% - мали досвід та 10% - частково вдавалися до нечесної практики під час навчання.

6. Усі студенти зацікавлені у дотриманні принципів та правил академічної доброчесності в Університеті.

7. Студентам необхідний інформаційний ресурс щодо більш ґрунтовної обізнаності про принципи академічної доброчесності.

Рекомендації:

З метою пропагування практичної цінності і важливості академічної доброчесності в Університеті, пропонується вжити наступні заходи:

1. Проводити опитування студентів щодо обізнаності принципів академічної доброчесності в Університеті щорічно. Відстежувати позитивну динаміку та виявляти слабкі чи проблемні аспекти з метою вжиття своєчасних заходів.

2. Викладачам кафедри готельно-ресторанного бізнесу дбати про набуття студентами компетентностей з академічної доброчесності та навичок якісного академічного письма, а саме – наголошувати на різниці між шкільним письмом та письмом академічним щодо вимог, щодо оформлення думок, публічних виступів, візуальних презентацій тощо.

3. Планувати і проводити навчальні заходи, які ефективно допомагатимуть студентам уникати плагіату (наприклад, передбачати опрацювання студентами унікальних даних; давати завдання на опрацювання джерел із високим ступенем деталізації того, які джерела необхідно вивчити і як саме ними скористатися).

4. Розробляти нестандартні, творчі завдання для студентів, оновлювати їх щорічно; давати студентам приклади готових робіт; обговорювати зі студентами приклади якісного та неякісного академічного письма.

5. Проводити щосеместрово тренінги, майстер-класи, відкриті лекції щодо пропагування принципів академічної доброчесності в Університеті.